

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Białymstoku II Wydział Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący : SSR Marta Radziwon

Protokolant : *Katarzyna Puhacz*

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2015 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z wniosku D. K.

z udziałem J. K.

o podział majątku wspólnego

postanawia :

I. Ustalić, iż w skład majątku wspólnego D. K. i J. K. wchodzi:

1) nieruchomość zabudowana położona w B. przy ulicy (...), o powierzchni 0,0352 ha, o numerze geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w IX Wydziale Ksiąg Wieczystych w B., prowadzona jest księga wieczysta nr (...), o wartości 364.000 zł.,

2) nieruchomość zabudowana położona w N., gmina W., województwo (...), o powierzchni 0,7248 ha, o numerze geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w IX Wydziale Ksiąg Wieczystych w B., prowadzona jest księga wieczysta nr (...), o wartości 571.000 zł.,

3) nieruchomość położona we wsi D., gmina N., województwo (...), o powierzchni 0,0993 ha, o numerze geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w IX Wydziale Ksiąg Wieczystych w A., prowadzona jest księga wieczysta nr (...), o wartości 200.000 zł.,

4) pojazdy mechaniczne w postaci:

a) samochodu osobowego V. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 10.000 zł.,

b) podnośnik (...) nr fabryczny (...) na samochodzie S. (...) nr rejestracyjny (...) o wartości 74.000 zł.

c) podnośnik (...) nr fabryczny (...) na samochodzie S. (...) nr rejestracyjny (...) o wartości 48.700 zł.

d) podnośnik (...) nr fabryczny (...) na samochodzie S. (...) nr rejestracyjny (...) o wartości 47.600 zł.

e) podnośnik (...) nr fabryczny (...) na samochodzie S. (...) nr rejestracyjny (...) o wartości 23.200 zł.

5) kwota 8.118 zł. stanowiąca równowartość sprzedanego samochodu osobowego marki T. (...),

6) kwota 104.569,79 zł. zgromadzona na rachunku bankowym w Banku (...) S.A. nr (...),

7) kwota 94.511,66 zł. zgromadzona na rachunku bankowym w Banku (...) S.A. nr (...),

8) kwota 8.334,87 zł. zgromadzona na rachunku bankowym w Banku (...) S.A. nr (...);

II. Dokonać podziału majątku wspólnego D. K. i J. K. w ten sposób, że :

1) przyznać wnioskodawczyni D. K., córce W. i W.:

a) własność nieruchomości zabudowanej położonej w B. przy ulicy (...), szczegółowo opisanej w pkt. I. 1) niniejszego postanowienia,

b) własność nieruchomości położonej we wsi D., szczegółowo opisanej w pkt. I. 3) niniejszego postanowienia,

c) prawo do kwoty 8.334,87 zł. szczegółowo opisanej w pkt. I. 8) niniejszego postanowienia,

2) przyznać uczestnikowi J. K. synowi M. i G.:

a) własność nieruchomości zabudowanej położonej w N., szczegółowo opisanej w pkt. I. 2) niniejszego postanowienia,

b) własność samochodu osobowego V. (...), szczegółowo opisanego w pkt. I. 4) a) niniejszego postanowienia,

c) własność wszystkich podnośników szczegółowo opisanych w pkt. I. 4) b) c) d) e) niniejszego postanowienia,

d) prawo do kwoty 8.118 zł. szczegółowo opisanej w pkt. I. 5) niniejszego postanowienia,

e) prawo do kwoty 104.569,79 zł. szczegółowo opisanej w pkt. I. 6) niniejszego postanowienia,

f) prawo do kwoty 94.511,66 zł. szczegółowo opisanej w pkt. I. 7) niniejszego postanowienia;

III. Tytułem dopłaty zasądzić od J. K. na rzecz D. K. kwotę 202.682,29 zł. (dwieście dwa tysiące sześćset osiemdziesiąt dwa złote dwadzieścia dziewięć groszy) płatną w dwóch ratach:

a) pierwsza rata w wysokości 100.000 zł (sto tysięcy złotych), płatna w terminie 2 (dwóch) miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia,

b) druga rata w wysokości 102.682,29 zł (sto dwa tysiące sześć set osiemdziesiąt dwa złotych dwadzieścia dziewięć groszy), płatna w terminie 1 (jednego) roku od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia

- obie raty płatne z ustawowymi odsetkami w wysokości 8 % w stosunku rocznym, na wypadek uchybienia w terminie płatności;

IV. Cofnąć wnioskodawczyni D. K. częściowe zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty od wniosku;

V. Nakazać pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Białymstoku, tytułem brakujących kosztów sądowych tymczasowo wydatkowanych w toku sprawy z sum Skarbu Państwa,

a) od D. K. kwotę 1.153,51 zł. (jeden tysiąc sto pięćdziesiąt trzy złote pięćdziesiąt jeden groszy),

b) od J. K. kwotę 1.153,51 zł. (jeden tysiąc sto pięćdziesiąt trzy złote pięćdziesiąt jeden groszy);

VI. Stwierdzić, iż zainteresowani w pozostałym zakresie, ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt II Ns 1395/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni D. K. wniosła o podział majątku wspólnego jej i uczestnika J. K.. Domagała się ustalenia, że w skład dzielonego majątku wchodzi następujące nieruchomości:

- 1) zabudowana położona w B. przy ulicy (...), o powierzchni 0,0352 ha, o numerze geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w IX Wydziale Ksiąg Wieczystych w B., prowadzona jest księga wieczysta nr (...);
- 2) nieruchomość zabudowana położona w N., gmina W., województwo (...), o powierzchni 0,7248 ha, o numerze geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w IX Wydziale Ksiąg Wieczystych w B., prowadzona jest księga wieczysta nr (...);
- 3) nieruchomość położona we wsi D., gmina N., województwo (...), o powierzchni 0,0993 ha, o numerze geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w IX Wydziale Ksiąg Wieczystych w A., prowadzona jest księga wieczysta nr (...).

Wniosła o ustalenia, że do majątku wspólnego stron wchodzi również następujące pojazdy mechaniczne:

- 1) samochód osobowy V. (...) o numerze rejestracyjnym (...);
- 2) podnośnik (...) nr fabryczny (...) na samochodzie S. (...) nr rejestracyjny (...);
- 3) podnośnik (...) nr fabryczny (...) na samochodzie S. (...) nr rejestracyjny (...);
- 4) podnośnik (...) nr fabryczny (...) na samochodzie S. (...) nr rejestracyjny (...);
- 5) podnośnik (...) nr fabryczny (...) na samochodzie S. (...) nr rejestracyjny (...).

Domagała się też ustalenia, że do dzielonego majątku wchodzi wierzytelność z tytułu sprzedaży samochodu marki T. (...) - 8.118 zł oraz środki zgromadzone na rachunkach bankowych stron. Odnośnie sposobu podziału dzielonego majątku wniosła o przyznanie na swoją rzecz nieruchomości nr 1990, 30/34 oraz środków znajdujących się na jej rachunku bankowym. Nie wyrażała zgody, aby Sąd zasądził dopłatę od uczestnika na jej rzecz płatną w ratach.

Uczestnik J. K. poparł wniosek co do zasady. Nie kwestionował podawanego przez wnioskodawczynię składu majątku wspólnego. Odnośnie sposobu podziału majątku wspólnego domagał się przyznania na swoją rzecz nieruchomości nr (...), samochodu marki V. (...) oraz podnośników. Domagał się rozłożenia dopłaty od niego na rzecz wnioskodawczyni na raty, na okres 5 lat.

Sąd ustalił, co następuje:

D. K. z domu N. i J. K. zawarli związek małżeński w dniu 29.01.1983 r. (k. 89 – kserokopia z oryginału z akt o sygn. I C 1393/13 SO w Białymstoku).

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 06.11.2013 r., prawomocnym z dniem 18.12.2013 r., sygn. akt I C 1393/13, orzekł separację między stronami – z winy J. K.. Orzeczenie to uprawomocniło się z dniem 18.12.2013 r. (k. 89 – kserokopia z oryginału akt o sygn. I C 1393/13 SO w Białymstoku).

W skład majątku wspólnego małżonków wchodzi następującej nieruchomości:

- 1) nieruchomość zabudowana położona w B. przy ulicy (...), o powierzchni 0,0352 ha, o numerze geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w IX Wydziale Ksiąg Wieczystych w B., prowadzona jest księga wieczysta nr (...) (okoliczność bezsporna – k. 2-10, 8-83, 94, odpis KW – k. 77-79v, wypis z rejestru gruntów – k. 42, wypis z kartoteki budynków – k. 41), o wartości 364.000 zł. (wartość ustalona przez biegłą sądową z zakresu szacowania nieruchomości K. W. w opinii z dnia 17.10.2014 r.; nie kwestionowana przez strony);

2) nieruchomość zabudowana położona w N., gmina W., województwo (...), o powierzchni 0,7248 ha, o numerze geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w IX Wydziale Ksiąg Wieczystych w B., prowadzona jest księga wieczysta nr (...) (okoliczność bezsporna – k. 2-10, 8-83, 94, odpis KW – k. 75-76v, wypis z rejestru gruntów – k. 40), o wartości 571.000 zł (wartość ustalona przez biegłą sądową z zakresu szacowania nieruchomości K. W. w opinii z dnia 17.10.2014 r.; skorygowana w opinii z dnia 22.04.2015 r.; ostatecznie nie kwestionowana przez strony);

3) nieruchomość położona we wsi D., gmina N., województwo (...), o powierzchni 0,0993 ha, o numerze geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w IX Wydziale Ksiąg Wieczystych w A., prowadzona jest księga wieczysta nr (...) (okoliczność bezsporna – k. 2-10, 8-83, 94, odpis KW – k. 229-229v, wypis z rejestru gruntów – k. 39), o wartości 200.000 zł (wartość zgodnie ustalona – k. 95, 3).

W skład majątku wspólnego stron wchodziły następujące pojazdy mechaniczne (okoliczność bezsporna – k. 2-10, 8-83, 94; dokumentacja dotycząca pojazdów – k. 46-66):

1) samochód osobowy V. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 10.000 zł (wartość zgodnie ustalona przez strony – k. 94);

2) podnośnik (...) nr fabryczny (...) na samochodzie S. (...) nr rejestracyjny (...) o wartości 74.000 zł.

3) podnośnik (...) nr fabryczny (...) na samochodzie S. (...) nr rejestracyjny (...) o wartości 48.700 zł.

4) podnośnik (...) nr fabryczny (...) na samochodzie S. (...) nr rejestracyjny (...) o wartości 47.600 zł.

5) podnośnik (...) nr fabryczny (...) na samochodzie S. (...) nr rejestracyjny (...) o wartości 23.200 zł (wartość podnośników została określona na podstawie opinii biegłego z zakresu (...) w opinii z dnia 08.12.2014 r., przy uwzględnieniu opinii uzupełniającej z dnia 04.03.2015 r.; ww. ceny są wartościami brutto).

Podnośniki były wykorzystywane przez uczestnika do prowadzenia działalności gospodarczej (wyjaśnienia stron - roz. 05.11.2014 r. – e-prot. – k. 146-148).

W dniu 18.12.2013 r. J. K. zbył wchodzący do majątku wspólnego stron samochód osobowy marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...), za kwotę 8.118 zł. Kwotą tą uczestnik nie podzielił się z uczestniczką (okoliczność bezsporna – k. 2-10, 8-83, 94, faktura – k. 45, wyjaśnienia stron – roz. 05.11.2014 r. – e-prot. – k. 146-148).

W dniu 18.12.2013 r. (data ustania wspólności) strony posiadały:

1) kwotę 104.569,79 zł zgromadzoną na rachunku bankowym w Banku (...) S.A. nr (...), prowadzonym na nazwisko J. K. (informacja z banku – k. 162);

2) kwotę 94.511,66 zł zgromadzoną na rachunku bankowym w Banku (...) S.A. nr (...), prowadzonym na nazwisko J. K. (informacja z banku – k. 187);

3) kwotę 8.334,87 zł zgromadzoną na rachunku bankowym w Banku (...) S.A. nr (...), prowadzonym na nazwisko D. K. (informacja z banku – k. 187).

Sąd zważył, co następuje:

Z uwagi na to, iż wspólność majątkowa małżeńska małżonków ustalała po zmianie przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17.06.2004r. o zmianie ustawy kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2004 r. Nr 162, poz. 1691), do podziału majątku wspólnego, do zwrotu ewentualnych nakładów i wydatków poczynionych na ten majątek z majątku osobistego bądź z majątku wspólnego na majątek osobisty, stosuje się obecne przepisy. O tym, co wchodzi w skład majątku wspólnego małżonków, a co w skład ich

majątku osobistego decyduje zatem przepis art. 31 k.r.o. i art. 33 k.r.o. Z przepisu art. 31 k.r.o. wynika domniemanie przynależności danego składnika majątkowego do majątku wspólnego. Zaliczenie danego przedmiotu do majątku osobistego jest wyjątkiem od reguły, wymagającym każdorazowego udowodnienia.

Zgodnie z art. 31§1 kro z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. § 2 tego artykułu stanowi nadto, że do majątku wspólnego należą w szczególności: 1) pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków, 2) dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków, 3) środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków, 4) kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.).

Z akt sprawy nie wynika, aby do czasu uprawomocnienia się orzeczenia w przedmiocie separacji małżonkowie zawierali jakąkolwiek umowę małżeńską majątkową. W związku z tym, wspólność ustawowa powstała między nimi z dniem 29.01.1983 r. (data ślubu) a ustała w dniu 18.12.2013 r. (uprawomocnienia się orzeczenia w przedmiocie separacji).

W przedmiotowej sprawie nie stanowił sporu skład majątku wspólnego stron. Do wspólnego majątku zainteresowanych wchodzi wymienione w stanie faktycznym nieruchomości, pojazdy, środki na rachunkach bankowych.

Do majątku wspólnego stron wchodzi również wierzytelność z tytułu sprzedaży samochodu marki T. (...). Uczestnik bowiem przyznał, że nie zwrócił połowy tej sumy wnioskodawczyni. Nie wykazał też (zgodnie z art. 6 k.c.), aby przeznaczył kwotę 8.118 zł na zaspokojenie potrzeb rodziny. Zresztą nie kwestionował, aby zaliczyć ww. wierzytelność do majątku wspólnego stron (k. 82).

W przedmiotowej sprawie strony zgodnie ustaliły wartość nieruchomości położonej we wsi D. oraz samochodu marki V. (...).

Biegła sądowa z zakresu szacowania nieruchomości K. W. w opinii z dnia 17.10.2014 r. ustaliła aktualną wartość, według stanu na datę 18.12.2013 r., nieruchomości: nr (...) na kwotę 364.000 zł; nieruchomości nr (...) na kwotę 567.000 zł (k. 105-120).

Wnioskodawczyni D. K. w zarzutach do powyższej opinii kwestionowała wycenę nieruchomości nr (...). Wskazała, że wartość określona przez biegłą jest rażąco zaniżona, co też uzasadniła (k. 126-128).

W odpowiedzi na zarzuty biegła wyjaśniła, że jakie nieruchomości przyjęła do porównania. Wskazała, że dla wyceny obszaru niezabudowanego działki nr (...) przyjęła działki oznaczone w studium zagospodarowania przestrzennego gminy W. i Z. jako tereny rolne z możliwością potencjalnej zabudowy. Natomiast dla określenia wartości rynkowej obszaru działki w części zabudowanej domem w stanie surowym wzięto do porównania działki z budynkami mieszkalnymi o podanym stanie technicznym, zlokalizowane na obszarach wiejskich, dla których nie zostały opracowane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego – tak jak w przypadku nieruchomości wycenianej. Określona w opinii wartość rynkowa obejmuje całą nieruchomość, wraz ze wszystkimi składnikami budowlanymi naniesionymi na gruncie. Podkreśliła, że oferowane przez biura obrotu nieruchomościami ceny ofertowe nie są cenami transakcyjnymi i nie mogą stanowić bazy porównawczej do wyceny wartości rynkowej wycenianej działki. Zaznaczyła, że źródłem uzyskania cen transakcyjnych nieruchomości porównawczych są akty notarialne. Podała też, że w oględzinach nieruchomości wzięły udział strony postępowania. Dokonano też dodatkowych oględzin, z uwagi, iż dokumentacja techniczna nie odzwierciedlała stanu faktycznego. Wskazała, że wartość ogrodzenia metalowego od

strony frontowej została uwzględniona w wartości rynkowej zabudowanego obszaru wycenianej nieruchomości (k. 155-157).

Wnioskodawczyni na rozprawie z dnia 04.02.2015 r. nadal podtrzymywała swoje zarzuty do powyższej opinii w zakresie nieruchomości nr (...). Wniosła o powołanie innego biegłego z zakresu szacowania nieruchomości celem wyceny ww. działki (k. 199).

Sąd na rozprawie z dnia 04.02.2015 r. oddalił powyższe żądanie (k. 200). Biegła sądowa odniosła się w sposób przekonujący do stawianych przez wnioskodawczynię zarzutów. Logicznie wyjaśniła sposób przyjmowania nieruchomości do porównania.

W opinii uzupełniającej z dnia 22.04.2015 r. biegła K. W. skorygowała i uaktualniła dokonany szacunek działki nr (...). Wskazała, iż wartość tego gruntu wynosi obecnie 571.000 zł. Zaistniały błąd miał charakter kalkulacyjny (k. 218-219).

Biegła K. W. wysłuchana na rozprawie z dnia 22.04.2015 r. podtrzymała sporządzoną opinię. Powołała się na swoje doświadczenie w zakresie szacowania nieruchomości. Podała, iż przyjęta przez nią wartość, to najbardziej prawdopodobna cena do uzyskania na rynku. Szacując działkę, podzieliła ją na nieruchomość z częścią zabudowaną i nie zabudowaną, gdyż nie było tak dużych działek zabudowanych. Tym bardziej, że szacowana działka może być podzielona. Podała, że ceny ofertowe zawsze są wyższe (k. 220-221).

Ostatecznie strony postępowania zgodziły się na określoną przez biegłą sądową K. W. wartość nieruchomości nr (...) po korekcie (k. 221). Wnioskodawczyni cofnęła swój wniosek o powołanie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu szacowania nieruchomości (k. 221). Przedmiotowa opinia została sporządzona w sposób logiczny i spójny. Biegła w sposób przekonujący odnosiła się do zarzutów. Z własnej inicjatywy skorygowała omyłkę rachunkową. Brak było podstaw, aby w oparciu o przedmiotowy operat nie poczynić ustaleń w przedmiotowej sprawie.

Biegły sądowy z zakresu (...) w opinii z dnia 08.12.2014 r. ustalił aktualną wartość, według stanu na datę ustania wspólności majątkowej: podnośnika (...) nr fabryczny (...) na kwotę 60.200 zł netto; podnośnika (...) numer fabryczny (...) na kwotę 39.600 zł netto; podnośnika (...) nr fabryczny (...) na kwotę 38.700 zł netto; podnośnika (...) nr fabryczny (...) na kwotę 18.900 zł netto (k. 165-176).

Zarzuty do powyższej opinii wniosła wnioskodawczyni. Zadała rzeczoznawcy szereg pytań, w tym, dlaczego przyjął on wartości netto szacowanych podnośników. Podała, że uzasadnionym jest ubruttowienie (powiększenie o wartości podatku VAT) obiektów wyceny. Podała, że zgodnie z ustawą z dnia 09.05.2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z dnia 10.07.2014 r.) cena to wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić za towar lub usługę (art. 3 ust. 1 pkt 2). Niemniej jednak, w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym. Przez cenę rozumie się również stawkę taryfową (art. 3 ust. 2). Powołała się też na treść art. 535 k.c. oraz twierdzenia doktryny i orzecznictwa (k. 184-186).

Biegły sądowy w odpowiedzi na pytania wnioskodawczyni wyjaśnił dlaczego przyjęła porównawczą metodę wyceny, a także uwzględnił określone współczynniki korygujące. Podał, że w stosunku do samochodów ciężarowych określa się ceny netto – jest to powszechnie stosowane w katalogach. Cenę netto stosuje się bowiem przy sprzedaży pojazdów dla firm. Podał, że przy innych formach rozliczeniach należy do ceny netto doliczyć VAT (k. 196-197).

Wnioskodawczyni w odpowiedzi na powyższe wskazała, iż kwoty, na które zostały oszacowane podnośniki winny zostać ubruttowione (k. 202).

W opinii uzupełniającej z dnia 04.03.2015 r. biegły podał wartości podnośników, zwiększone o podatek VAT: podnośnik (...) 184 nr fabryczny (...) – 74.000 zł brutto; podnośnik (...) numer fabryczny (...) – 48.700 zł brutto; podnośnik (...) nr fabryczny (...) – 47.600 zł brutto; podnośnik (...) nr fabryczny (...) – 23.200 zł brutto (k. 207).

Strony nie podnosiły dalszych zarzutów do powyższej opinii. Sąd uznał, że przedmiotowa wycena została sporządzona w sposób fachowy i logiczny. Brak było podstaw, aby w oparciu o nią nie poczynić ustaleń w przedmiotowej sprawie. Tym bardziej, że w ocenie Sądu zarzuty wnioskodawczyni w części były słuszne tj. w zakresie konieczności ubрутutowienia wartości ruchomości. Sąd uznał, że w niniejszym przypadku aktualną wartość podnośników, według stanu na datę ustania wspólności majątkowej, ukazują ceny tych pojazdów określone w opinii uzupełniającej z dnia 04.03.2015 r. Nie było podstaw, aby dla celów niniejszego postępowania przyjmować wartości netto ruchomości. Podatek VAT jest częścią ceny. Kwestie, iż w stosunkach między przedsiębiorcami, tego typu obciążenie może zostać stosownie rozliczone, nie ma znaczenia w niniejszej sprawie. Sąd bowiem nie rozlicza przedsiębiorców a dokonuje podziału majątku pomiędzy osobami fizycznymi.

Zauważyć również należy, że oferty podane w cenach netto, nie oznaczają, że przedsiębiorca może nabyć określone przedmioty w cenie bez podatku VAT – nabywa je wraz z wliczonym VAT-em – może jednak później ten VAT odliczyć od należności publicznoprawnych, które obowiązany jest uiścić.

Przechodząc do kwestii związanych z podziałem majątku wspólnego małżonków, podkreślić należy, iż w tej sytuacji znajdują odpowiednie zastosowanie przepisy o zniesieniu współwłasności w częściach ułamkowych tj. 210-221 k.c. Stosuje się tu bowiem przepisy o dziale spadku (art. 46 k.r.o.). Zatem wobec dalszego odesłania (z art. 1035 k.c.) stosujemy tu odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych.

Zgodnie z art. 210 zd. 1 k.c. każdy ze współwłaścicieli może żądać zniesienia współwłasności. Do zniesienia współwłasności w częściach ułamkowych znajdują zastosowanie przepisy art. 210-221 k.c. O wyborze sposobu zniesienia współwłasności rozstrzyga sąd, chociaż jest zobowiązany zasięgać stanowiska zainteresowanych, a w razie zgodnego wniosku jest związany stanowiskiem współwłaścicieli (art. 622 § 2 k.p.c.), chyba, że sprzeciwia się on prawu i zasadom współżycia społecznego lub narusza w sposób rażący interesy osób uprawnionych (art. 622 § 2 k.p.c.). Zniesienie współwłasności może nastąpić z zastosowaniem różnorodnych „sposobów” technicznych likwidacji stosunku współwłasności. W samym kodeksie cywilnym (art. 211-212) oraz w kodeksie postępowania cywilnego (art. 621-625) wyróżniono i uregulowano - na użytek postępowania sądowego - trzy sposoby zniesienia współwłasności, a mianowicie podział rzeczy wspólnej, przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli, sprzedaż rzeczy wspólnej. Wskazane uszeregowanie sposobów zniesienia współwłasności świadczy o wyraźnej preferencji ustawodawcy. Bez wątpliwości traktuje on jako pierwszorzędny sposób podział rzeczy wspólnej (art. 211 k.c.). W dalszej kolejności aprobejuje przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli (art. 212 § 2 in principio k.c.). Ostatecznością jest zaś sprzedaż rzeczy wspólnej (art. 212 § 2 in fine k.c.).

W przedmiotowej sprawie sposób podział majątku wspólnego nie stanowił przedmiotu sporu (k. 2-10, 94). Sąd przyznał na rzecz wnioskodawczyni nieruchomości nr 1990 i 30/34. Natomiast na rzecz uczestnika nieruchomości nr (...), podnośniki, samochód marki V. (...). Sąd przyznał uczestnikowi wierzytelność z tytułu sprzedaży samochodu T. (...). Bezspornym było, że nie rozliczył się on z byłą małżonką z tej kwoty. Sąd ponadto przyznał poszczególnym stornom, prawa do środków finansowych znajdujących się na ich rachunkach bankowych: wnioskodawczyni prawa do kwoty 8.334,87 zł, a uczestnikowi prawa do kwot 104.569.79 zł i 94.511,66 zł. W swoich wyjaśnieniach strony podały, że nie posiadały upoważnienia do korzystania z rachunków współmałżonków (wyjaśnienia stron - roz. 05.11.2014 r. – e-prot. – k. 146-148).

Sąd nie znalazł podstaw by uznać, że taki sposób podziału sprzeciwia się prawu i zasadom współżycia społecznego lub narusza w sposób rażący interesy osób uprawnionych i dokonał podziału zgodnie z tymi ustaleniami.

Stosownie do art. 212 § 1 i § 2 k.c., jeżeli zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia Sądu przez podział rzeczy lub też przyznanie jej jednemu ze współwłaścicieli, to jednocześnie nakładany jest obowiązek dopłaty celem wyrównania wartości przysługującego udziału, bądź też spłaty pozostałych. Tak więc współwłaściciel, któremu nie przyznano własności rzeczy wspólnej uprawniony jest z mocy ustawy do żądania spłaty stanowiącej równowartość całego swojego udziału lub jeżeli w ramach podziału przyznano część rzeczy nieodzwierciedlającą w pełni wartości udziału, to wartość tę należy wyrównać poprzez dopłaty pieniężne.

Łączna wartość dzielonego majątku wyniosła 1.550.034,32 zł. Stronom w tym majątku przysługują udziały po 1/2 części, co odpowiada kwotom po 775.017,16 zł.

$$1.550.034,32 \text{ zł} : 2 = 775.017,16 \text{ zł}.$$

Wnioskodawczyni otrzymała majątek o wartości **572.334,87 zł.** (364.000 zł. + 200.000 zł. + 8334,87 zł.), a uczestnik o wartości **977.699,45 zł.** (567.000 zł. + 10.000 zł. + 193.500 zł. + 8118 zł. + 104.569,79 zł. + 94.511,66 zł.). Wobec powyższego, uczestnik winien dokonać dopłaty na rzecz byłej małżonki w kwocie 202.682,29 zł.

$$775.017,16 \text{ zł} - 572.334,87 \text{ zł} = 202.682,29 \text{ zł}$$

$$977.699,45 \text{ zł} - 775.017,16 \text{ zł} = 202.682,29 \text{ zł}$$

Uczestnik domagał się rozłożenia dopłaty na raty na okres 5 lat. Podniósł, iż od ponad 4 miesięcy nie jest zdolny do pracy, z uwagi na swój stan zdrowia - miał wylew. Zdarzenie to skutkowało też pogorszeniem jego sytuacji majątkowej. Podał, że perspektywy powrotu do zdrowia i odzyskania pełnej zdolności zarobkowej, jak przed wylewem są znikome. Wskazał, że wnioskodawczyni nie jest pod presją, by konieczne było szybkie uzyskanie spłaty na jej rzecz. Ma zapewnione warunki bytowe, stały dochód (k. 231-232). Na rozprawie z dnia 19.06.2015 r. wskazał, że obecnie na rachunku bankowym ma ponad 105.000 zł. Pozostałe środki inwestował w posiadłość na N., remontował sprzęt. Wskazał, że ostatnio mało zarabiał. Działalność przynosiła dochód, lecz on nie inwestował. Wydawał pieniądze, gdyż zaczął mieszkać „na kwaterze”. W końcu zaczął normalnie żyć. Całe życie oszczędzał. Podał, że nie stać go na wykończenie domu w N.. Chciał tę nieruchomość, gdyż jest tam dużo sprzętu, narzędzi (k. 233).

Wnioskodawczyni oponowała żądaniu uczestnika o rozłożenie dopłaty na raty. Powołała się na wysokość kwot, jakie na datę ustania wspólności majątkowej znajdowały się na rachunku uczestnika (k. 233). D. K. w swoich wyjaśnieniach podała, że pracuje jako nauczyciel (roz. z dnia 05.11.2014 r. – e-prot. – k. 146).

Sąd tytułem dopłaty zasądzić od J. K. na rzecz D. K. kwotę 202.682,29 zł płatną w dwóch ratach: pierwsza rata w wysokości 100.000 zł, płatna w terminie 2 miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia; druga rata w wysokości 102.682,29 zł, płatna w terminie 1 roku od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia; obie raty płatne z ustawowymi odsetkami w wysokości 8 % w stosunku rocznym, na wypadek uchybienia w terminie płatności.

Nie było podstaw, aby uwzględnić żądanie uczestnika o rozłożenie dopłaty na raty na okres 5 lat. Trudno bowiem stwierdzić, iż znajduje się on w trudnej sytuacji majątkowej. Wprawdzie miał ostatnio wylew. Niemniej jednak, nadal prowadzi działalność gospodarczą. Podał, że obecnie mało zarabiał, nie wyjaśniając jakie kwoty, to jego zdaniem mała ilość pieniędzy. Jak też wynika z jego twierdzeń, obecnie przestał żyć oszczędnie „zaczęłam normalnie żyć, bo całe życie oszczędzałem”. Trudno więc uznać, że zainteresowany ma obecnie problemy finansowe. Nie można też przyjąć, że uczestnik ma trudności finansowe skoro, jak podał, inwestuje w remont nieruchomości w N. i maszyn.

Sąd ustalił, że pierwsza rata w kwocie 100.000 zł będzie płatna w okresie 2 miesięcy od daty uprawomocnienia postanowienia, albowiem uczestnik, jak oświadczył, znajduje się w posiadaniu takiej kwoty. Wobec takiego faktu, nie było podstaw, aby odraczać płatność ww. kwoty na dłuższy okres. Nie sposób w tym zakresie pozbawić wnioskodawczyni prawa do jak najszybszego otrzymania ekwiwalentu za utracony udział w majątku wspólnym, tylko dlatego, aby uczestnik posiadał środki finansowe na swoim koncie, jako zabezpieczenie przed ewentualnymi hipotetycznymi zdarzeniami losowymi.

Sąd zasądził drugą ratę dopłaty w kwocie 102.682,29 zł płatną w terminie 1 roku od daty uprawomocnienia się postanowienia. Nie budzi bowiem wątpliwości, że ww. okres będzie wystarczający, aby zainteresowany zgromadził powyższą kwotę. W razie problemów z zgromadzeniem tych środków z bieżących zarobków, będzie mógł zaciągnąć stosowny kredyt. Posiada on majątek pozwalający na zabezpieczenie ewentualnego zobowiązania finansowego. W razie zaś, gdy jego stan zdrowia nie będzie pozwalał mu na dalsze prowadzenie działalności gospodarczej w takim

zakresie jak wcześniej, uczestnik będzie mógł sprzedać podnośniki, które otrzymał na skutek podziału majątku wspólnego. Jeżeli miałyby z nich nie osiągać dochodu, nie będą one mu potrzebne. Zresztą zdaniem Sądu okres roku jest wystarczający, aby podjąć przemyślane decyzje finansowe uwzględniające osobiste plany uczestnika. Podkreślić przy tym należy, że z od momentu wszczęcia niniejszego postępowania, uczestnik winien był zdawać sobie sprawę z ewentualnej konieczności uiszczenia dopłaty na rzecz wnioskodawczyni skoro od początku postępowania konsekwentnie wnosił o przyznanie mu tak cennych składników majątku wspólnego.

Powyższe terminy płatności dopłaty nie będą krzywdzące dla uczestniczki. Po uprawomocnieniu się niniejszego postępowania otrzyma ona tytuł prawny do nieruchomości nr 1900, która będzie zabezpieczać jej potrzeby mieszkaniowe. Posiada ona stałą pracę. Pierwszą ratę dopłaty uzyska ona już w ciągu 2 miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia – jest to względnie krótki termin a kwota znaczna. Oczekiwanie na drugą ratę 1 rok obiektywnie nie wywołuje w sytuacji majątkowej wnioskodawczyni żadnej szkody. Należy mieć na uwadze, że terminy rat z jednej strony winny być maksymalnie krótkie tak, aby strona do nich upoważniona jak najszybciej otrzymała finansowa rekompensatę, ale z drugiej strony muszą być realne do spełnienia przez zobowiązanego do uiszczenia rat tak, aby orzeczenie Sądu nie było fikcją finansową dla obu stron postępowania.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji na mocy art. 43 k.r.o., art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c. i nast. i art. 210-212 k.c. w zw. z art. 567 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c. w zw. z art. 618 k.p.c.

Orzekając o kosztach sądowych Sąd uznał, że strony powinny w nich partycypować stosownie do swych udziałów w majątku wspólnym, albowiem udziały te odzwierciedlają ich stopień zainteresowania rozstrzygnięciem sprawy (art. 520 § 1 kpc) a więc po 1/2.

Koszty postępowania w przedmiotowej sprawie wyniosły 6.307,02 zł (opłata sądowa – k. 1.000 zł; wynagrodzenia biegłych – 3.612,61 zł – k. 123, 1.438,65 zł – k. 179, 255,76 zł – k. 198). Zostały one uiszczone przez strony do kwot po 2.000 zł (k. 100, 101). W pozostałym zakresie zostały poniesione tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sąd cofnął udzielone wnioskodawczyni zwolnienie od opłaty sądowej od wniosku (k. 70) na podstawie art. 110 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2014.1025, j.t. ze zm.). Po uprawomocnieniu się niniejszego postanowienia D. K. stanie się osobą zamożną – oprócz tytułu własności do nieruchomości – w ciągu dwóch miesięcy otrzyma ona kwotę 100.000 zł. Nie było zatem najmniejszych podstaw, aby koszty postępowania w jakiegokolwiek części ponosił za nią Skarb Państwa.

Strony postępowania winy partycypować w kosztach postępowania w kwotach po 3.153,51 zł ($6.307,02 \text{ zł} : 2 = 3.153,51 \text{ zł}$). Uwzględniając wysokość zaliczek jakie dotychczas uiszczyły, Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Białymstoku, tytułem brakujących kosztów sądowych tymczasowo wydatkowanych w toku sprawy z sum Skarbu Państwa: od D. K. kwotę 1.153,51 zł, od J. K. kwotę 1.153,51 zł. ($3.153,51 \text{ zł.} - \text{zaliczka } 2.000 \text{ zł.} = 1.153,51 \text{ zł.}$).

Pozostałe koszty postępowania, w tym koszty zastępstwa procesowego, w myśl art. 520 § 1 k.p.c. zainteresowani ponoszą we własnym zakresie.